

Halfjaar- bericht 2022

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	
01 Voorwoord raad van bestuur	4
02 Kerncijfers	7
03 Algemeen	8
04 Economische waardecreatie	9
05 Maatschappelijke waardecreatie	13
BESTUURSVERKLARING	
07 Bestuursverklaring	17
HALFJAARREKENING	
08 Geconsolideerde halfjaarrekening	19
09 Ondertekening	42
BEOORDELINGSVERKLARING	
10 Beoordelingsverklaring	44

Bestuurs- verslag

01 Voorwoord raad van bestuur

Leveringszekerheid, nu en in de toekomst

Voor de Europese gasmarkt is op 24 februari 2022 een nieuw tijdperk aangebroken. De Russische invasie in Oekraïne heeft ertoe geleid dat de lidstaten van de Europese Unie de historische stap hebben genomen om de afhankelijkheid van Russisch aardgas zo snel mogelijk af te bouwen.

Dit besluit leidt tot disruptie in de hele gasketen. Landen als Qatar en de Verenigde Staten zullen meer gas produceren en installaties bouwen om dit gas vloeibaar te maken voor transport naar Europa. Handelaren zullen nieuwe, vaak langlopende afnamecontracten voor dit *liquefied natural gas* (LNG) met deze landen moeten sluiten. De rol van Rusland als dominante gasleverancier voor Europa lijkt vooralsnog uitgespeeld.

Voor Gasunie betekent de afbouw van Russisch gas een omkering van de internationale gasstromen. Die lopen vanaf nu steeds vaker van west naar oost en van zuid naar noord door Europa. Dit proces gaat steeds sneller, nu de Europese landen hun sanctiepakketten tegen Rusland uitbreiden en Rusland steeds meer gasleveringen staakt.

De afgelopen decennia heeft Gasunie haar gasnet uitgebreid met robuuste verbindingen met netten van omringende landen zodat er gas uit alle windrichtingen naar onze regio kan komen. Ook het besluit destijds om in Rotterdam een terminal voor de aanlanding van vloeibaar aardgas van overzee te bouwen, stelt ons nu nog beter in staat om de Europese leveringszekerheid te ondersteunen. Nederland en Noord-Duitsland zijn een rotonde voor internationaal gastransport en ons marktgebied is prijsbepalend geworden voor de gehele Europese markt.

Volledige substitutie van Russisch gas is niet binnen een paar maanden geregeld. Een groot deel van dit enorme volume moet worden vervangen door van overzee aangevoerd LNG. De taak van Gasunie is om ervoor te zorgen dat dit LNG zonder beperkingen ontvangen, omgezet en getransporteerd kan worden.

Hieraan werken onze collega's ongekend hard. Nog dit kalenderjaar verdubbelen we de LNG-importcapaciteit van Nederland. Marktpartijen tonen ruime interesse. In Duitsland, dat nog geen LNG-terminals heeft, treffen we voorbereidingen voor het aansluiten van nieuwe tijdelijke LNG-terminals van derden op ons net. Ook ontwikkelen we in Noord-Duitsland met partners een vaste LNG-terminal.

Gasunie Transport Services (GTS) heeft de gevolgen voor Nederland onderzocht van een mogelijk volledig wegvallen van Russisch gas in Europa gedurende een jaar. Hieruit blijkt dat er komende winter in Nederland geen gastekort hoeft op te treden, mits voldaan wordt aan een aantal randvoorwaarden. GTS verwacht daarom dat verplichte afschakeling van gebruikers in de komende winter niet nodig is.

GTS maakt ook een aantal voorbehouden. Bij een koude winter of tegenvallers in het LNG-aanbod kan de praktijk straks sterk afwijken van de cijfers waarmee is gerekend. Om de gasopslagen voor het daaropvolgende stookseizoen (vanaf oktober 2023) tot het dan gewenste niveau van 90% te vullen zijn aanvullende maatregelen nodig.

Uit de GTS-analyse blijkt verder dat Nederland het komende gasjaar (vanaf oktober 2022), onder de geschetste condities, in staat is om maximaal 35 miljard m³ aardgas naar Duitsland te transporteren. Dit staat gelijk aan het maximum dat het binnenlandse Duitse gastransportnet kan verwerken.

Groene moleculen

De huidige energiecrisis vormt een wijze les voor de toekomst. In het energiesysteem van morgen mogen we niet meer te afhankelijk zijn van één land of regio. De groene moleculen die straks door onze netten stromen, zullen uit meerdere bronnen komen. Groene waterstof komt in de toekomst van windparken op de Noordzee, maar ook van overal ter wereld met tankers. In zowel transport- als importinfrastructuur willen we tot 2030 en daarna investeren.

Door alle aandacht voor aardgas kan het lijken alsof wij het afgelopen half jaar weinig aandacht hebben besteed aan de energietransitie. Niets is minder waar. Een paar weken geleden hebben we het uitrolplan voor het nationale waterstofnet bekendgemaakt. Ook namen we het investeringsbesluit voor de uitbreiding van WarmtelinQ naar Leiden. We maakten bekend te willen investeren in een waterstofdrager-importterminal in Rotterdam. Ook staat we klaar om tot een definitief investeringsbesluit voor Porthos te komen, zodra er duidelijkheid is van de Raad van State over de bouwvrijstelling in het kader van de stikstofproblematiek.

Een belangrijke vraag die ons op dit moment bezighoudt, is of de oorlog die ons continent in de greep houdt, de energietransitie gaat versnellen of vertragen. De aardgasprijzen liggen momenteel een factor vijf hoger dan een jaar geleden en de prijsstijging van uitstootrechten is tot stilstand gekomen. Komt de financierbaarheid van de transitie in gevaar? Of is de oorlog een katalysator en rekenen we als samenleving versneld af met onze behoefte aan fossiele brandstoffen? Wat Gasunie betreft kiezen we voor het tweede scenario.

Tot slot een woord van waardering voor onze stakeholders en in het bijzonder aan de overheid, die zich garant heeft gesteld bij het contracteren van onze LNG-capaciteitsuitbreiding. Maar bovenal bedanken we al onze collega's, die in deze uitdagende tijd op twee borden tegelijk schaken: de randvoorwaarden scheppen voor een ongestoorde levering van energie nu en het mogelijk maken van de energietransitie voor de leveringszekerheid van morgen en overmorgen. Waardecreatie voor nu en voor de toekomst.

De raad van bestuur van Gasunie. Van links naar rechts: Han Fennema, Ulco Vermeulen, Bart Jan Hoevers, Janneke Hermes.

02 Kerncijfers

	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Omzet	€ 897 mln	€ 717 mln
EBITDA	€ 474 mln	€ 462 mln
Resultaat na belastingen	€ 227 mln	€ 207 mln
Getransporteerd volume	573 TWh	592 TWh
TRFI (per ultimo juni)	2,6	2,5
Uncontrolled events	-	-
Transportonderbrekingen	1	4
Geïnvesteed kapitaal	€ 9.782 mln	€ 9.872 mln

03 Algemeen

Sancties tegen Rusland

Gasunie handelt volledig in lijn met het Europese en Nederlandse sanctiebeleid. Vanwege de grote maatschappelijke en economische consequenties voor de samenleving volgt Gasunie het kabinetsbeleid ten aanzien van gasimport uit Rusland. Operationele contacten met Russische bedrijven zijn teruggebracht tot het minimumniveau dat noodzakelijk is voor het via onze infrastructuur faciliteren van de leveringszekerheid van Nederland, Duitsland en de rest van Europa. Met Russische bedrijven zoals Gazprom heeft Gasunie alle non-operationele relaties en contacten bevroren.

Medio juni kondigde de Nederlandse regering fase 1 af van het Bescherm- en Herstelplan Gas. Voor Gasunie betekent deze waarschuwingsfase dat wij onze reeds intensieve communicatie met de verantwoordelijke departementen van de rijksoverheid verder hebben gestructureerd. Omdat Duitsland afhankelijker is van Russisch aardgas dan Nederland, heeft de Duitse regering een stap extra genomen. Zij riep eind juni fase 2 uit van het Gasnoodplan. Aanleiding voor deze alarmfase is een verwachte vermindering in de levering van Russisch gas. Gasunie Deutschland (GUD) en Gasunie Transport Services (GTS) hebben veelvuldig contact met de andere Duitse netbeheerders en nemen maatregelen indien noodzakelijk. Duitsland is het knooppunt voor de levering van gas uit het westen aan Midden- en Oost-Europa. De continuïteit van de gasvoorziening in Duitsland zal daarom ook afhangen van de Europese solidariteitsafspraken.

Dure en schaarse materialen

Net als andere kapitaalintensieve ondernemingen ziet Gasunie voor sommige materialen de kosten stijgen en de leveringstijden oplopen. We monitoren dat strak en zijn in overleg met onze leveranciers hoe we de tijdige levering van materialen zeker kunnen stellen. De stijgende prijzen zijn desalniettemin zichtbaar in het bedrijfsresultaat van de onderneming.

Door creatief te zijn in de toewijzing van materialen aan de diverse projecten, heeft Gasunie de schaarste de afgelopen periode in veel gevallen kunnen opvangen. Zo hebben we drie kilometer geïsoleerde leidingen voor het project WarmtelinQ beschikbaar gesteld voor de realisatie van de nieuwe drijvende EemsEnergyTerminal in de Eemshaven. De leidingen worden daar ingezet om warmte aan te voeren die nodig is om LNG gasvormig te maken. Dit besluit heeft Gasunie genomen om de terminal dit najaar operationeel te kunnen hebben. Vervangende leidingen voor WarmtelinQ zijn besteld, zodat we de geplande opleverdatum voor dit project kunnen aanhouden.

04 Economische waardecreatie

Onder economische waardecreatie verstaan we het toevoegen van meetbare financiële waarde aan de maatschappij en aan onze eigen bedrijfsvoering. We creëren deze waarde door en tijdens het uitvoeren van onze aardgasinfrastructuur-kerntaken.

Marktpartijen contracteren capaciteit in onze gasnetten en maken gebruik van onze diensten zoals gasopslag, contracthandel en certificering. Tijdens het beheren van onze infrastructuur ontstaat er financiële waarde voor leveranciers, vermogensverschaffers, en onze aandeelhouder. Daarnaast wordt de onderneming meer waard doordat we verantwoord investeren en onderhoud plegen, kosten en risico's minimaliseren, onze bedrijfsprocessen verbeteren en kennis opbouwen.

Resultaten GTS

GTS transporteerde in de eerste helft van 2022 389 TWh aardgas. Dit is 15% minder dan de 459 TWh in de eerste helft van 2021. De exit in het H-gas netwerk en G-gas netwerk richting industrieën, elektriciteitscentrales en regionale netbeheerders daalde in totaal met circa 24%. Verklaringen voor het lage transport waren de hoge temperaturen, de hoge gasprijzen, de Oekraïne-crisis en de ombouw van de G-gas markt in het buitenland. De afname aan de verbruikerskant is niet een-op-een in de transportcijfers terug te zien omdat het transportvolume naar de gasopslagen en de export naar Duitsland hoger was. De export naar Duitsland bereikte in juni een piekvolume.

GTS mengde in de eerste helft van 2022 190 TWh hoogcalorisch gas met stikstof tot laagcalorisch gas (Groningenkwaliteit). Dit is 6% minder dan in de eerste helft van 2021 (201 TWh). De hoeveelheid gebruikte stikstof voor de conversie steeg met 10% van 1,8 mrd m³ naar 2,0 mrd m³. *

* De gestegen hoeveelheid stikstof voor conversie heeft twee oorzaken. H-gas moet naar een lagere (G-gas) Wobbe gebracht worden. Dat kan op twee manieren. Enerzijds door het bijmengen van stikstof en anderzijds door 'natuurlijke bijmenging'; het bijmengen van H-gas in G-gas tot de maximale G-gas Wobbe. Doordat er minder G-gas nodig was voor export heeft GTS minder gebruik kunnen maken van natuurlijke bijmenging en moest er dus meer stikstof worden bijgemengd. Doordat daarnaast de Wobbe van het H-gas de afgelopen maanden ook nog eens hoger lag, is er ook nog eens meer stikstof nodig geweest om de kwaliteit van het H-gas te verlagen naar de G-gas Wobbe.

In de periode januari tot en met mei 2022 is door marktpartijen in totaal 18.487 TWh gas op TTF verhandeld. Dat is vergeleken met 20.338 TWh in dezelfde periode van 2021 een daling van circa 9%. TTF bleef veruit de grootste van alle Europese hubs. Het marktaandeel van TTF bedroeg in de eerste vijf maanden gemiddeld ongeveer 78% (was 77% in 2021). Dit onderstreept het belang van een liquide handelsplaats voor een goed werkende gasmarkt.

Resultaten GUD

GUD vervoerde in de eerste zes maanden 184 TWh aardgas; 38% meer dan de 133 TWh uit de eerste jaarhelft van 2021. De volumestijging komt door een 66 TWh hogere aanvoer vanuit Noorwegen, een 5 TWh hogere aanvoer uit Nederland en een 7 TWh daling van de invoer uit Rusland. De rest van de mutatie komt door veranderingen in de stroomrichting van het aardgas in het totale THE-marktgebied sinds oktober vorig jaar.

GUD krijgt veel aanvragen voor nieuwe aansluitingen; waaronder voor de aansluiting van (tijdelijke) LNG-installaties. Door de overgang naar aardgas kan Duitsland nog veel CO₂-emissies reduceren, alvorens de overgang naar groene moleculen te maken.

EemsEnergyTerminal

De belangrijkste stap die Gasunie sinds de Russische invasie in Oekraïne heeft genomen om de toevoer van aardgas te faciliteren, is het inzetten van twee drijvende LNG-installaties (floating storage and regasification units; FSRU's). Deze installaties komen in de Eemshaven te liggen en worden geëxploiteerd door onze nieuw opgerichte 100% dochter EemsEnergyTerminal. De FSRU's kunnen LNG dat door tankers van overzee wordt aangevoerd, opslaan en regassificeren, waarna het aardgas in het GTS-net kan worden ingevoerd. We denken ook na over de bouw van een vaste LNG-terminal in de Eemshaven, die op termijn geschikt zou kunnen worden gemaakt voor groene waterstof.

Met de dreiging dat de import van gas uit Rusland sterk vermindert of helemaal stopt, is het cruciaal dat de drijvende LNG-installaties deze winter al operationeel zijn. De FSRU's worden voor een periode van vijf jaar gehuurd. De kosten van het aanleggen van de verbinding naar het GTS-net mogen in de tarieven van GTS worden verwerkt, als de wijziging op het investeringsplan wordt goedgekeurd. Klanten van EemsEnergyTerminal betalen voor de overige kosten.

Uitbreiding Gate

Naast Eemshaven zal ook de bestaande Gate terminal op de Maasvlakte in Rotterdam worden geoptimaliseerd om meer LNG te kunnen hervergassen. Eemshaven en Rotterdam samen zullen dan de LNG-capaciteit in Nederland voor de komende winter verdubbelen. Daarnaast gaat Gate het aantal laadperrons voor overslag van LNG in trucks uitbreiden van drie naar vijf. Hiermee kan Gate de gestegen vraag in dit segment van de markt op een veilige en betrouwbare manier tegemoet komen.

Hogere veilingopbrengsten

De veiling van capaciteit op de entry- en exit-punten van GTS en GUD leveren door de volatiele marktomstandigheden meer geld op. Dit heeft een positief, maar tijdelijk effect op het bedrijfsresultaat van beide dochters. Omdat de inkomsten van beide netwerkbeheerders zijn gereguleerd, vloeit het surplus in volgende jaren terug naar de klanten.

LNG-terminals in Duitsland

De geopolitieke ontwikkelingen hebben de plannen van Gasunie voor de bouw van German LNG, een vaste LNG-importterminal in Brunsbüttel, deelstaat Sleeswijk-Holstein, een nieuw begin gegeven. Met Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW, namens de Duitse overheid) en RWE heeft Gasunie een intentieverklaring getekend die de bouw van de energieterminal mogelijk moet maken. Gasunie wil nog dit jaar starten met het aanleggen van de terminal, die naast LNG op termijn ook geschikt zal worden gemaakt voor het importeren van (groene) waterstof. De terminal creëert de mogelijkheid om aardgas op de Duitse markt te brengen uit regio's die niet bereikbaar zijn met gasleidingen. Gasunie is de beoogde operator van de terminal.

Naast Gasunie hebben verschillende andere marktpartijen plannen voor de bouw van een vaste LNG-terminal in Stade en voor vier tijdelijke drijvende LNG-terminals die in Brunsbüttel, Wilhelmshaven en/of Stade kunnen komen te liggen. Deze plaatsen liggen in het netwerkgebied van GUD en GUD zal deze installaties op haar net aansluiten. Omdat dit een wettelijke verplichting is, mag GUD de investeringskosten hiervan verwerken in haar tarieven. Gasunie heeft het investeringsbesluit genomen voor de aanleg van twee verbindingspijpleidingen (3 en 55 km) voor het Brunsbüttel FSRU-project en is van plan ze respectievelijk eind 2022 en in 2023 in gebruik te nemen.

Nord Stream

Gasunie is voor 9% eigenaar van de sinds 2012 operationele Nord Stream-pijpleiding, die Russisch gas naar Duitsland brengt. Nord Stream is een Zwitsers bedrijf. Een meerderheid van de aandelen (51%) wordt gehouden door het Russische staatsgasbedrijf Gazprom. De overige aandelen zijn eigendom van de West-Europese energiebedrijven Wintershall Dea (15,5%), E.ON (15,5%) en Engie (9%). De bedrijfsvoering van Nord Stream ondervindt hinder van de sanctiemaatregelen en de Russische reactie hierop. De directie van Nord Stream heeft daarom besloten om de uitkering van het jaarlijkse dividend aan de aandeelhouders tot nader order uit te stellen.

Gazprom Export heeft als shipper de volledige capaciteit in Nord Stream geboekt. Tot op heden is Gazprom Export zijn betalingsverplichtingen aan Nord Stream nagekomen. Mocht dat veranderen, dan kan het gebeuren dat Nord Stream onvoldoende inkomsten heeft om de operationele kosten te betalen. Gasunie waardeert haar belang in Nord Stream op reële waarde, die is gebaseerd op een inschatting van de toekomstige kasstromen van Nord Stream, afgezet tegen een op het risicoprofiel van de deelneming gebaseerde disconteringsvoet. Met ingang van juli 2022 waarden we ons belang in Nord Stream op € 240,3 miljoen. Dat is een daling van € 267,8 miljoen ten opzichte van ultimo 2021. Deze verandering van de reële waarde heeft geen effect op de winst-en-verliesrekening, want ze wordt rechtstreeks in het eigen vermogen van Gasunie verwerkt. Voor meer informatie verwijzen we naar de [Nadere toelichting op de verkorte geconsolideerde financiële overzichten](#).

Eventuele toekomstige sancties die banken verbieden hun financiering aan Nord Stream voort te zetten, kunnen ertoe leiden dat Nord Stream haar bestaande financiering onmiddellijk moet terugbetalen. Nord Stream beschikt in dat geval mogelijk niet over de middelen om dergelijke leningen terug te betalen en kan in financiële moeilijkheden komen. Gasunie kan als aandeelhouder van Nord Stream niet verplicht worden tot de betaling van eventuele aanvullende bedragen en heeft - als zekerheid voor de banken - alleen haar aandelen in Nord Stream aan de banken verpand. Daarom is het financiële risico van Gasunie in geval van faillissement van Nord Stream beperkt tot de waarde van haar aandelen in Nord Stream.

Hoge energiekosten

Net als andere bedrijven heeft Gasunie te maken met sterk gestegen inkoopkosten voor energie.

Bedrijfsonderdelen als BBL en EnergyStock kunnen deze kosten grotendeels doorberekenen aan de klanten. Voor GTS kan dat voor 2021 gedeeltelijk, maar niet helemaal. In het GTS-Tarievenbesluit van de ACM voor 2023 stijgt het gemiddelde totale tarief voor 2023 met 19% *; onder meer als gevolg van nacalculatie van hoge energiekosten uit 2021.

* Op basis van het Methodebesluit 2016-2021 mocht GTS nog alle energiekosten gerelateerd aan kwaliteitsconversie-activiteiten via haar tarieven verrekenen.

Nacalculatie van energiekosten in de huidige reguleringsperiode is slechts heel beperkt toegestaan. Volgens het huidige Methodebesluit (2022-2026) mogen de energiekosten voor gastransport niet worden nagecalculeerd en de energiekosten voor kwaliteitsconversie (het naar Groningen-kwaliteit brengen van buitenlands hoogcalorisch gas door middel van het toevoegen van stikstof) slechts beperkt. Alleen de volumemutaties voor kwaliteitsconversie worden verrekend. Het prijsrisico van de benodigde elektriciteit ligt op deze manier volledig bij GTS. Hiertegen is GTS in beroep gegaan.

Door de sterk gestegen energieprijzen zijn de kosten van kwaliteitsconversie en gastransport sterk gestegen. GTS wil dat volume- en prijsmutaties waar GTS geen invloed op heeft van alle energiekosten volledig nagecalculeerd kunnen worden. Voor GUD voorziet de Duitse regelgeving in een volledige nacalculatie.

Nieuw platform Vertogas

Vertogas heeft sinds maart een nieuw IT-platform. Het platform ondersteunt het volledige groengascertificeringsproces; van productie tot facturering en is gebruiksvriendelijker dan zijn voorganger. Elke maand worden er op basis van de gemeten hoeveelheden geproduceerd groen gas Garanties van Oorsprong uitgegeven. Deze GvO's kunnen vervolgens worden verhandeld via de handelsmodule van dit IT-platform.

Sustainability-linked bond

Op de kapitaalmarkt heeft Gasunie in juni een obligatielening van € 500 miljoen in de markt gezet. Aansluitend is deze lening op 11 juli daadwerkelijk opgenomen. De emissie was nodig omdat een van onze oudere obligaties aflopend was. De nieuwe obligatie is net als de vorige een zogeheten sustainability-linked bond. Voor de obligatielening hebben we twee doelen gekozen die per 31 december 2030 moeten zijn bereikt. De eerste doelstelling is specifiek voor de gastransportsector en houdt in dat de uitstoot van methaan met ongeveer 50% moet worden verminderd ten opzichte van 2020. Terwijl we in de periode 2016-2020 al 24% hebben gereduceerd. De tweede doelstelling heeft betrekking op de CO₂-equivalente emissies die Gasunie zelf in de hand heeft en die we tegen 2030 met 30% moeten hebben teruggebracht. De duurzaamheidsdoelen kunnen leiden tot een couponverhoging van 0,125% als Gasunie op 31 december 2030 één doelstelling niet heeft behaald, en van 0,25% als we beide doelstellingen niet hebben behaald.

05 Maatschappelijke waardecreatie

Maatschappelijke waardecreatie is voor Gasunie het toevoegen aan de samenleving en aan het eigen bedrijf van waarde die niet meteen financieel meetbaar is. Maatschappelijke waarde kan in de toekomst omslaan in economische waarde of andere vormen van waarde. Dit is bijvoorbeeld het geval met de miljardeninvesteringen die we de komende jaren doen om de energietransitie mogelijk te maken. Hiermee dragen we bij aan de toekomstige leveringszekerheid, de klimaatdoelstellingen én stellen we onze klanten in staat hun bedrijfsvoering duurzaam voort te zetten. Ook creëren we maatschappelijke waarde door onze dagelijkse bedrijfsvoering duurzamer en socialer te maken.

Zuidbroek

Door buitenlands hoogcalorisch gas met stikstof te mengen, ontstaat laagcalorisch gas, oftewel gas van Groningen-kwaliteit. GTS is bezig om de bijmengcapaciteit op te voeren, zodat de gasproductie uit het Groningenveld kan worden gestaakt. De oplevering van de stikstoffabriek in Zuidbroek, die het sluitstuk vormt in het volledig onafhankelijk worden van productie uit het Groningenveld, heeft in de afgelopen twee coronajaren vertraging opgelopen.

Om de gasopslagen voor volgende winter goed gevuld te krijgen en de leveringszekerheid zeker te stellen, voorziet GTS dat er extra Groningenproductie in het huidige gasjaar (oktober 2021-oktober 2022) nodig is ten opzichte van het oorspronkelijke vaststellingsbesluit van vorig jaar. De stikstofinstallatie zal nu, met forse inspanningen en uitgaande van constructieve samenwerking tussen de aannemer en zijn onderaannemers, in oktober kunnen opstarten. Wij betreuren het dat we met alle extra inspanningen en investeringen deze tegenvaller niet hebben kunnen voorkomen.

Advies aan de regering

Door de bijzondere marktomstandigheden is er veel onzekerheid over verschillende zaken die de gaswinning uit het Groningenveld kunnen beïnvloeden. GTS heeft daarom in haar advies aan de staatssecretaris over de benodigde Groningenproductie ook de impact van de veranderende planningsuitgangspunten geschetst. De inval van Rusland in Oekraïne en de dreigende gasschaarste hebben zeer hoge gasprijzen tot gevolg. Hierdoor constateren wij een daling in de marktvraag. De wens om alternatieven voor Russisch gas te vinden zorgt voor een historisch hoge aanvoer van LNG, wat tot gevolg heeft dat er meer stikstof nodig is om het gas op de juiste kwaliteit te brengen. Ook door de inspanningen van marktpartijen en Gasunie om de productie uit het Groningenveld te beperken is de inzet van stikstof op dit moment ongekend hoog.

Deze factoren beïnvloeden ook de benodigde Groningenproductie voor leveringszekerheid. Het advies van GTS aan de staatssecretaris voor Mijnbouw is om de daadwerkelijk benodigde (eventuele extra productie) uit het Groningenveld pas aan het eind van het huidige gasjaar definitief vast te stellen, zodat de marktontwikkelingen en realisaties gedurende het gasjaar kunnen worden meegenomen. Op het moment van schrijven gaat de staatssecretaris er van uit dat het Groningenveld in 2023 of 2024 gesloten kan worden.

Gasunie Omgevingsloket

In het Gasunie Omgevingsloket, dat in april in Nederland online kwam, kunnen agrariërs, aannemers, particulieren, overheden, organisaties en onderwijsinstanties allerlei informatie vinden, maar ook op een gemakkelijke en duidelijke manier zaken direct regelen. Zoals een dataverzoek doen, een vooroverleg plannen of [gewasschade](#) melden. Een interactieve kaart laat zien waar Gasunie-leidingen liggen. De kaart biedt direct de mogelijkheid om bijvoorbeeld een melding te maken van een defect aan een Gasunie-object of een dataverzoek te doen.

Uitrolplan landelijk waterstofnetwerk

In juni heeft Gasunie het uitrolplan voor het landelijke waterstofnetwerk van dochter HyNetwork Services bekendgemaakt. In dit plan staat beschreven in welke volgorde naar verwachting de tracés worden aangelegd. We geven prioriteit aan regio's waar de toezeggingen van marktpartijen het stevigst zijn. Zoals in Rotterdam, waar we met Shell werken aan een harde toezegging; net als met andere partijen die sterke initiatieven hebben. Het 32 kilometer lange [Waterstofnetwerk Rotterdam](#) tussen Pernis en de Maasvlakte moet eind 2024/begin 2025 gereed zijn en is onderdeel van het landelijke waterstofnetwerk dat naar verwachting vanaf 2027 operationeel is. Vanwege de verwachte groei van de productie van waterstof via windparken op de Noordzee, onderzoeken we samen met de overheid of er ook een publiek waterstofnet op zee moet komen, met verbindingen naar andere Noordzeelanden.

ACE Terminal

Naast binnenlandse productie van waterstof wordt grootschalige import van groene waterstof essentieel voor het mogelijk maken van de Europese energie- en grondstoffentransitie. Gasunie en Vopak willen daarom gezamenlijk een infrastructuur ontwikkelen die de invoer van waterstofdragers in Noordwest-Europa via Nederlandse en Duitse havens mogelijk maakt. De beoogde infrastructuur bestaat uit importterminals en maakt verdere distributie van groene waterstof naar eindgebruikers mogelijk, bijvoorbeeld door middel van pijpleidingen, schepen, weg en spoor. Importinitiatieven ontwikkelen zich snel: de eerste importstromen naar Duitsland en Nederland worden verwacht tegen 2025. Gasunie en Vopak werken al langer samen. Ze zijn gezamenlijk eigenaar van Gate LNG-terminal in de haven van Rotterdam die in 2011 in gebruik is genomen.

Op de Maasvlakte zijn de plannen het meest concreet. Hier willen Gasunie en Vopak samen met HES International een importterminal voor groene ammoniak als waterstofdrager bouwen. Het werk aan het basisontwerp van de importterminal is al gestart. Het streven is dat de terminal op de Maasvlakte, die de naam [ACE Terminal](#) zal gaan krijgen, vanaf 2026 operationeel is.

Porthos

De Raad van State heeft medio juni laten weten dat de uitspraak betreffende de partiële vrijstelling ('bouwvrijstelling') voor Porthos opnieuw is uitgesteld. Er is door de Raad van State geen concrete datum aangegeven waarop de uitspraak nu verwacht wordt. Porthos is een cruciaal element in het behalen van de Nederlandse emissiedoelen. Ook de andere CCS-projecten waaraan Gasunie en consortiumpartners werken, zoals Aramis, blijven hierdoor in onzekerheid verkeren.

Uitbreiding WarmtelinQ

Gasunie heeft een positief investeringsbesluit genomen voor het doortrekken van WarmtelinQ van Rijswijk naar Leiden. Hierdoor krijgt de hoofdtransportleiding voor heet water afkomstig van industrieën in de Rotterdamse haven een bredere klantenbasis. De planning voor het oorspronkelijke tracé, van Vlaardingen via Rijswijk naar Den Haag, wordt aangepast. Dit komt omdat Gasunie een gedeelte van de geïsoleerde leidingen beschikbaar stelt voor de realisatie van de tijdelijke LNG-faciliteiten in de Eemshaven. Het gaat om drie kilometer leidingen. De gestelde einddatum van oplevering van WarmtelinQ komt hierdoor niet in het gedrang.

MVO-dashboard

Gasunie werkt hard aan maatschappelijk verantwoord ondernemen, met concrete en ambitieuze doelen die zijn neergelegd in onze Gasunie Green Deals. In een [online dashboard](#) laten we voortaan zien hoeveel vooruitgang we boeken in het groener en socialer maken van onze operationele bedrijfsvoering. De meeste Green Deals hebben een einddoel in 2030 en een tussendoel in 2023.

Bestuurs- verklaring

07 Bestuursverklaring

(in de zin van artikel 5:25d lid 2 sub c Wft)

De raad van bestuur verklaart dat, voor zover hem bekend,

1. De halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap en de gezamenlijke in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en dat
2. het bestuursverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen die zich in de eerste zes maanden van het desbetreffende boekjaar hebben voorgedaan en het effect daarvan op de halfjaarrekening, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van het desbetreffende boekjaar.

Dhr. J.J. Fennema*, voorzitter

Mevr. J. Hermes*

Dhr. B.J. Hoevers

Dhr. U. Vermeulen

Groningen, 19 juli 2022

* Statutair bestuurder

Halfjaar- rekening

08 Geconsolideerde halfjaarrekening

Verkorte geconsolideerde balans per 30 juni 2022

(vóór resultaatbestemming)

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	30 juni 2022	31 dec. 2021
Activa			
Vaste activa			
- materiële vaste activa	4	9.173,4	9.077,5
- investeringen in joint ventures	5	335,2	286,6
- investeringen in geassocieerde deelnemingen		0,6	0,5
- overige deelnemingen	9	247,4	515,2
- uitgestelde belastingvorderingen		246,2	258,0
Totaal vaste activa		10.002,8	10.137,8
Totaal vlottende activa		408,3	342,0
Activa aangehouden voor verkoop	5	24,9	-
Totaal activa		10.436,0	10.479,8

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	30 juni 2022	31 dec. 2021
Passiva			
Totaal eigen vermogen			
toekomend aan de aandeelhouder	1	6.206,2	6.429,3
Langlopende schulden			
- rentedragende leningen	6, 9	2.506,7	2.506,0
- leaseverplichtingen		167,8	96,9
- contractverplichtingen		45,3	46,2
- uitgestelde belastingverplichtingen		207,4	193,9
- Overige langlopende verplichtingen en voorzieningen		117,4	147,0
Totaal langlopende schulden		3.044,6	2.990,0
Kortlopende schulden			
- kortlopende financieringsverplichtingen	7	509,2	744,2
- leaseverplichtingen		8,0	7,8
- handelsschulden, vennootschapsbelasting, overige te betalen posten en contractverplichtingen	8	668,0	308,5
Totaal kortlopende schulden		1.185,2	1.060,5
Totaal passiva		10.436,0	10.479,8

Verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het eerste halfjaar 2022

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Voortgezette bedrijfsactiviteiten			
Netto-omzet	2, 3	896,9	717,2
Aan investeringen toegerekende kosten		32,6	31,3
Personeels- en overige kosten	1	-455,7	-286,2
Afschrijvingskosten		-167,0	-166,1
Totale lasten		-590,1	-421,0
Bedrijfsresultaat		306,8	296,2
Financiële baten en lasten		-20,1	-33,5
Aandeel in resultaat joint ventures	5	18,1	14,1
Resultaat vóór belastingen		304,8	276,8
Belastingen		-77,3	-69,7
Resultaat na belastingen		227,5	207,1

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het eerste halfjaar 2022

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Resultaat na belastingen, zoals opgenomen in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening		227,5	207,1
Saldo van actuariële winsten en verliezen terzake van personeelsbeloningen,		29,8	9,5
waarvan vennootschapsbelasting		-8,8	-2,8
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie niet worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		21,0	6,7
Mutatie van tegen reële waarde gewaardeerde overige deelnemingen	9	-267,8	15,6
Mutatie in de cashflow hedges reserves van joint ventures en geassocieerde deelnemingen	5	14,0	5,8
Totaal van de resultaten verwerkt in het eigen vermogen, welke bij realisatie worden geherclassificeerd naar de winst-en-verliesrekening		-253,8	21,4
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten		-5,3	235,2
Toe te rekenen aan aandeelhouder		-5,3	235,2

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het eerste halfjaar 2022

<i>In miljoenen euro's</i>	Aandelen kapitaal	Reële waarde reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal
Eerste half jaar 2022					
Stand per 1 januari 2022	0,2	335,4	5.782,9	310,7	6.429,2
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	-	-267,8	35,0	227,5	-5,3
Uitgekeerd dividend 2021	-	-	-	-217,5	-217,5
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	93,2	-93,2	-
Stand per 30 juni 2022	0,2	67,6	5.911,1	227,5	6.206,2
Eerste halfjaar 2021					
Stand per 1 januari 2021	0,2	336,5	5.404,6	599,7	6.341,0
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het boekjaar	-	15,6	12,5	207,1	235,2
Uitgekeerd dividend 2020	-	-	-	-262,3	-262,3
Toegevoegd aan de overige reserves	-	-	337,4	-337,4	-
Stand per 30 juni 2021	0,2	352,1	5.754,5	207,1	6.313,9

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht over het eerste halfjaar 2022

<i>In miljoenen euro's</i>	<i>Noot</i>	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		799,7	537,2
Saldo van ontvangen en betaalde interest, vennootschapsbelasting en ontvangen dividenden	5	-57,3	-75,4
Kasstroom uit operationele activiteiten		742,4	461,8
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	4	-227,6	-141,4
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>			
Opname langlopende leningen	6	-	240,0
Aflossing van langlopende leningen	6	-	-300,0
Leasebetalingen		-4,2	-4,6
Mutatie kortlopende financieringsverplichtingen	7, 8	-234,9	15,0
Uitgekeerd dividend	1	-217,5	-262,3
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-456,6	-311,9
Netto kasstroom in het halfjaar		58,2	8,5
Liquide middelen primo periode		38,3	17,9
Liquide middelen ultimo periode	8	96,5	26,4
Mutatie liquide middelen		58,2	8,5

Toelichting op de verkorte geconsolideerde halfjaarrekening 2022

Algemeen

Opmaken van de halfjaarrekening

De halfjaarrekening 2022 is opgemaakt door de raad van bestuur op 19 juli 2022.

Verslaggevende entiteit

N.V. Nederlandse Gasunie (hierna ook: 'Gasunie' of 'de vennootschap') is een Europees energieinfrastructuurbedrijf. De vennootschap heeft zijn domicilie in Groningen, Nederland. De voornaamste activiteit is het aanbieden van gereguleerde transportdiensten in Nederland en in Duitsland. Gasunie zet haar infrastructuur en kennis in toenemende mate in voor verdere ontwikkeling en integratie van alternatieve energiebronnen en -dragers, zoals waterstof, warmte en groen gas alsmede de ontwikkeling van CCS. Gasunie neemt verder deel in samenwerkingsverbanden voor pijpleidingen die het Gasunie-transportnet verbinden met buitenlandse markten. Daarnaast biedt Gasunie ook andere diensten aan op het gebied van energie-infrastructuur, waaronder gasopslag en de certificering van groen gas.

De vennootschap is statutair en feitelijk gevestigd te Groningen (Nederland), Concourslaan 17 en is ingeschreven onder KvK-nummer 02029700. N.V. Nederlandse Gasunie is het ultieme groepshoofd. Alle op balansdatum geplaatste aandelen van N.V. Nederlandse Gasunie worden gehouden door de Staat der Nederlanden.

Verslaggevingsperiode

Deze verkorte geconsolideerde halfjaarrekening (hierna: 'de halfjaarrekening') heeft betrekking op de eerste zes maanden van het boekjaar 2022 en heeft als balansdatum 30 juni 2022.

Presentatie- en functionele valuta

De halfjaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de vennootschap. Alle bedragen zijn, tenzij anders vermeld, opgenomen in miljoenen euro's.

Continuïteit

Deze halfjaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Seizoensinvloed

Mede als gevolg van meteorologische omstandigheden zijn de omzet en de kosten van Gasunie niet gelijkmatig over het jaar verdeeld. Zowel de omzet als de kosten worden beïnvloed door de seizoenen. De kernactiviteit van de vennootschap betreft het transport van aardgas door het gastransportnet. De omzet bestaat uit de verkoop van de beschikbare transportcapaciteit en van transport gerelateerde diensten. In de winter wordt substantieel meer capaciteit door klanten gecontracteerd dan in de zomer. De omzet is hierdoor in de wintermaanden hoger dan in de overige maanden. De kosten van het netbeheer zijn voor een deel afhankelijk van het daadwerkelijk getransporteerde volume gas en zijn voor een deel vaststaand. Een hoger getransporteerd volume gas in de wintermaanden leidt in die periode tot hogere kosten ten opzichte van de andere maanden.

Oordelen en schattingen door het management

Het management maakt bij het opstellen van de halfjaarrekening gebruik van schattingen en beoordelingen, die de gerapporteerde bedragen voor activa en passiva op balansdatum en het resultaat over de eerste zes maanden van het boekjaar beïnvloeden. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Periodiek beoordeelt het management de schattingen en onderliggende veronderstellingen. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De invloed van oordelen en schattingen van het management is significant bij de:

- waardering en de bepaling van de levensduur van vaste activa;
- waardering van de overige deelnemingen;
- waardering en de bepaling van de voorziening voor opruimkosten en saneringen;
- waardering van de uitgestelde belastingvorderingen;
- waardering van de pensioenverplichtingen;
- classificatie van kapitaalsbelangen.

Basis voor de opstelling

Overeenstemmingsverklaring

De halfjaarrekening betreft de periodieke tussentijdse financiële informatie van de vennootschap en is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Interim Financial Reporting', zoals bekrachtigd door de Europese Unie. Deze halfjaarrekening bevat niet alle toelichtingen die normaliter zijn opgenomen in een volledige jaarrekening en moet om deze reden in samenhang met de geconsolideerde jaarrekening 2021 van N.V. Nederlandse Gasunie gelezen worden.

De halfjaarrekening is door een onafhankelijke accountant (PwC Accountants N.V.) beoordeeld. De beoordelingsverklaring is opgenomen na de halfjaarrekening.

Uitgangspunten voor de grondslagen voor de consolidatie en de waardering en de resultaatbepaling

De vennootschap stelt haar geconsolideerde financiële overzichten op in overeenstemming met de bepalingen van de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals bekrachtigd door de Europese Unie. IFRS omvat in dit kader zowel ook de International Accounting Standards (IAS), die door de International Accounting Standards Board zijn uitgebracht, en de interpretaties van IFRS en IAS, uitgebracht door het IFRS Interpretations Committee (IFRIC) respectievelijk het Standing Interpretations Committee (SIC).

De grondslagen die zijn toegepast bij het opstellen van de halfjaarrekening 2022 komen overeen met de grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening 2021, uitgezonderd de in de volgende paragraaf beschreven nieuwe en gewijzigde standaarden.

Nieuwe en gewijzigde standaarden voor de financiële verslaggeving

Met ingang van het boekjaar 2022 zijn de onderstaande wijzigingen in standaarden van kracht geworden:

- Amendments to IFRS 3 Business Combinations
- Amendments to IAS 16 Property, Plant and Equipment
- Amendments to IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets
- Annual Improvements 2018-2020

Met ingang van het boekjaar 2023 zijn de onderstaande wijzigingen in standaarden van kracht:

- Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies
- Amendments to IAS 8 Accounting policies, Changes in Accounting Estimates and Errors: Definition of Accounting Estimates
- IFRS 17 Insurance Contracts; including Amendments to IFRS 17

Daarnaast worden onderstaande standaarden of wijzigingen daarin naar verwachting in de nabije toekomst van kracht. Van deze standaarden is de EU-goedkeuring nog niet afgerond:

- Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: Classification of Liabilities as Current or Non-current and Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date
- Amendments to IAS 12 Income Taxes: Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction
- Amendments to IFRS 17 Insurance contracts: Initial Application of IFRS 17 and IFRS 9 – Comparative Information

Uit een analyse door de vennootschap blijkt dat zowel de vastgestelde standaarden als de nog te bekrachtigen standaarden geen materiële impact hebben op het vermogen en het resultaat van de vennootschap en dat geen sprake is van significante additionele toelichtingen. Om die reden zijn de gevolgen van deze wijzigingen voor de vennootschap niet in detail toegelicht in deze halfjaarrekening.

Nadere toelichting op de verkorte geconsolideerde financiële overzichten

1. Significante aangelegenheden en transacties in het eerste halfjaar 2022

Waardering Nord Stream

Op 30 juni 2022 is de reële waarde van het 9% belang in Nord Stream opnieuw vastgesteld. Voornamelijk als gevolg van de onzekerheden door de Russische inval in Oekraïne, de sancties dienaangaande en de voorgenomen maatregelen om de afhankelijkheid van Russisch gas te verminderen, is het risicoprofiel ten aanzien van de activiteiten van Nord Stream gewijzigd. Het gewijzigde risicoprofiel heeft gevolgen voor de relevante disconteringsvoet die Gasunie toepast om de reële waarde van het 9% belang in Nord Stream te bepalen. De hogere disconteringsvoet per 30 juni 2022 leidt tot een neerwaartse aanpassing van de reële waarde ter hoogte van € 267,8 miljoen. Deze aanpassing is verantwoord in de niet-gerealiseerde resultaten ('other comprehensive income'). Per 30 juni 2022 bedraagt de reële waarde van het 9% belang in Nord Stream € 240,3 miljoen. Gasunie handelt rondom Nord Stream volledig in lijn met het Europese en Nederlandse sanctiebeleid.

Meer informatie over de reële waarde aanpassing van Nord Stream is opgenomen in [noot 9 'Financiële instrumenten'](#).

EemsEnergy Terminal B.V.

Eén van de maatregelen die genomen is om de afhankelijkheid van Russisch gas te verminderen, betreft het faciliteren van de toevoer van aardgas naar Nederland en Europa met een alternatieve herkomst. Gasunie draagt bij aan het verminderen van de Russische afhankelijkheid via haar nieuw opgerichte groepsmaatschappij EemsEnergy Terminal B.V. (EemsEnergyTerminal). EemsEnergyTerminal zet hiertoe twee drijvende LNG-installaties (Floating Storage and Regasification Units; FSRU's) in voor een periode van vijf jaar. Deze FSRU's worden naar verwachting vanaf de tweede helft van 2022 vanuit de Eemshaven geëxploiteerd en kunnen LNG – dat door LNG-tankers van derden wordt aangevoerd – opslaan en regassificeren. Hierna kan het aardgas in het gastransportnet van GTS worden gevoed. Verder wordt de mogelijkheid van een vaste LNG-terminal in de Eemshaven onderzocht. Een dergelijke terminal zou op termijn geschikt gemaakt kunnen worden voor groene waterstof. Ter voorbereiding hierop zijn een aantal terreinen in de Eemshaven gepacht.

De contante waarde van de leasecontracten van de twee FSRU's bedraagt voor een periode van vijf jaar in totaal ongeveer USD 400-500 miljoen. Deze verplichtingen zijn per 30 juni 2022 nog niet in de balans opgenomen, omdat Gasunie nog geen beschikkingsmacht over de FSRU's heeft. Beschikkingsmacht wordt verkregen op het moment dat de FSRU's in de Eemshaven afmeren en de protocollen ten aanzien van overdracht aan EemsEnergyTerminal zijn doorlopen en afgerond. De contante waarde van de pachtcontracten voor de terreinen bedraagt voor een periode van 40 jaar ongeveer € 75,0 miljoen. Gasunie kan per 30 juni 2022 beschikken over de gepachte terreinen. De onderliggende pachtcontracten zijn per 30 juni 2022 als gebruiksrecht actief en gebruiksrecht verplichting in de balans opgenomen.

De verplichtingen in USD inzake de lease van de twee FSRU's is voor wat betreft de vaste kosten van deze contracten overeenkomstig het treasury statuut voor de gehele looptijd afgedekt middels valutatermijncontracten. De gemiddelde forward koers ten opzichte van de euro bedraagt circa \$ 1,10.

Ontwikkeling energiekosten

Gasunie ziet zich geconfronteerd met substantiële kosten voor de inkoop van gas en elektriciteit ten behoeve van eigen gebruik voor het gastransport, balanceeracties in het gastransportnetwerk en de interne en externe productie van stikstof voor de kwaliteitsconversie. De energieprijzen liggen substantieel boven de niveaus van begin 2021 en blijven volatiel op de huidige gespannen energiemarkten.

Met ingang van 2022 is het Methodebesluit GTS 2022-2026 van kracht. In dit methodebesluit worden bepaalde energiekosten van Gasunie's groepsmaatschappij GTS niet meer (volledig) nagecalculeerd. GTS heeft beroep ingesteld tegen dit besluit bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb). In de tweede helft van 2022 wordt dit beroep naar verwachting inhoudelijk behandeld. Het standpunt van GTS is dat volume- en prijsmutaties van alle energiekosten waar GTS geen invloed op heeft volledig nagecalculeerd moeten worden.

De uitkomsten van het beroep kunnen gevolgen hebben voor de waardering van het transportnetwerk in Nederland. Meer informatie over de waardering van het gastransportnetwerk in Nederland en het CBb beroep is opgenomen in [noot 4 'Materiële vaste activa'](#).

Onder de huidige regulering in Duitsland geldt dat de kosten die samenhangen met prijsontwikkeling van de energiekosten worden nagecalculeerd en worden verrekend in de toekomstige tarieven.

Dividenduitkering en transacties met verbonden partijen

In de eerste helft van 2022 heeft Gasunie € 217,5 miljoen (eerste halfjaar 2021: 262,3 miljoen) dividend uitgekeerd aan haar enige aandeelhouder, de Staat der Nederlanden. Het betrof de resultaatbestemming over het boekjaar 2021, overeenkomstig het besluit van de algemene vergadering van 29 maart 2022.

De aard van de overige transacties met verbonden partijen in het eerste halfjaar 2022 is gelijk aan hetgeen vermeld in de geconsolideerde jaarrekening 2021. Transacties met verbonden partijen in de eerste helft van 2022 hadden een zakelijke grondslag.

2. Financiële informatie per segment

Segmentering

De financiële informatie wordt gesegmenteerd naar de activiteiten van de groep. De operationele segmenten weerspiegelen de managementstructuur en de businessunits van de groep. Gasunie onderscheidt de volgende segmenten:

- **Gasunie Transport Services**

Dit segment beslaat het netbeheer in Nederland en is verantwoordelijk voor de aansturing van het gastransport, de ontwikkeling van het netwerk en de bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.

- **Gasunie Deutschland**

Dit segment beslaat het netbeheer in Duitsland en is verantwoordelijk voor de aansturing van het gastransport, de ontwikkeling van het netwerk en de bijbehorende installaties en het bevorderen van de marktwerking.

● Participations

Dit segment richt zich op het ontwikkelen van projecten ten behoeve van de energietransitie, het optimaal benutten van de bestaande deelnemingen en het faciliteren van de komst van nieuwe gasstromen naar Noordwest-Europa via LNG-aanvoer en langeafstandspijpleidingen. Onder dit segment valt tevens een aantal samenwerkingsverbanden voor pijpleidingen die het Gasunie-transportnet verbinden met buitenlandse markten.

De grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de segmenten zijn gelijk aan de grondslagen zoals gehanteerd bij het opstellen van de halfjaarrekening 2022 en zoals gehanteerd bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening 2021.

De activa, opbrengsten en resultaten van een segment omvatten zowel posten die rechtstreeks tot dat segment behoren als posten die redelijkerwijs aan dat segment kunnen worden toegerekend. Omdat de financiering van Gasunie overwegend op concernniveau plaatsvindt, vindt geen segmentering van de passiva plaats en wordt hierover niet separaat gerapporteerd. Transacties tussen bedrijven die toebehoren aan de segmenten hebben een zakelijke grondslag. In de financiële informatie per segment zijn de transacties tussen de segmenten geëlimineerd.

Informatie over omzet en resultaten per segment

De omzet en het resultaat per segment is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet		Resultaat	
	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Segmenten				
- Gasunie Transport Services	658,0	518,6	218,2	211,2
- Gasunie Deutschland	171,4	142,7	68,2	72,8
- Participations	121,3	76,9	20,4	12,2
Inter-segment eliminatie	-53,8	-21,0	-	-
Segmententotaal	896,9	717,2	306,8	296,2
Saldo van niet-gealloceerde financiële baten en lasten en resultaat uit deelnemingen			-2,0	-19,4
Resultaat vóór belastingen			304,8	276,8
Belastingen			-77,3	-69,7
Opbrengsten en resultaat na belastingen	896,9	717,2	227,5	207,1

De geconsolideerde netto-omzet nam met 25,1% toe ten opzichte van het eerste halfjaar 2021 (eerste halfjaar 2021: toename van 0,8%). De significante stijging van de omzet van het segment GTS is voornamelijk te verklaren door hogere gerealiseerde veilingopbrengsten bij de verkoop van transportcapaciteit en een stijging van de entry-tarieven voor 2022. Dit heeft echter niet geleid tot een substantieel hoger resultaat door aanzienlijk hogere netwerk- en energiekosten. GTS dient de hogere omzet in 2024 met de marktpartijen te verrekenen. De omzet van het segment Gasunie Deutschland nam ook toe, voornamelijk als gevolg van veranderende gasstromen en een licht gestegen tarief. Het resultaat nam echter af door eveneens aanzienlijk hogere netwerk- en energiekosten. Gasunie Deutschland mag de toegenomen netwerk- en energiekosten in de toekomst alsnog met de marktpartijen verrekenen. Ook de omzet van het segment Participations werd aanzienlijk beïnvloed door de hogere netwerk- en energiekosten. In veel gevallen worden deze toegenomen netwerk- en energiekosten gedragen door de klanten, hetgeen leidt tot een hogere omzet. De omzet en het resultaat van het segment Participations stegen ook door toegenomen capaciteitsverkopen.

De totale inter-segment dienstverlening in het eerste halfjaar 2022 bedraagt € 53,8 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 21,0 miljoen). De inter-segment dienstverlening gedurende het eerste halfjaar 2022 bedroeg voor het segment Gasunie Transport Services € 18,8 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 7,0 miljoen), voor het segment Gasunie Deutschland € 0,1 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 0,2 miljoen) en voor het segment Participations € 34,9 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 13,7 miljoen).

Informatie over activa per segment

De activa per segment is als volgt:

In miljoenen euro's	Activa	
	30 juni 2022	31 dec. 2021
Segmenten		
- Gasunie Transport Services	6.612,8	6.591,9
- Gasunie Deutschland	1.637,3	1.644,0
- Participations	1.531,4	1.641,3
Segmententotaal	9.781,5	9.877,2
Niet-gealloceerde activa	654,5	602,6
Totaal geconsolideerde activa	10.436,0	10.479,8

De niet-gealloceerde activa bestaan uit de uitgestelde belastingvorderingen en de vlottende activa. De activa aangehouden voor verkoop is opgenomen onder het segment Participations. De belangrijkste investeringen zijn toegelicht in [noot 4 'Materiële vaste activa'](#).

3. Omzetverantwoording

In aanvulling op hetgeen is vermeld in [noot 2 'Financiële informatie per segment'](#) volgt onderstaand een nadere detaillering en analyse van de omzet.

Informatie over operationele activiteiten

De vennootschap categoriseert haar opbrengsten naar de manier waarop economische factoren de aard, omvang, timing, en onzekerheid van de kasstromen beïnvloeden. In het geval van Gasunie zijn twee categorieën te onderscheiden. De eerste omzetstroom betreft de omzet uit hoofde van de gereguleerde transport- en aanverwante diensten, zoals gegenereerd door de segmenten Gasunie Transport Services en Gasunie Deutschland. Voor deze omzetstroom stellen de Nederlandse en Duitse toezichthouders voor een meerjarige periode de toegestane inkomsten vast.

De tweede omzetstroom betreft de niet-gereguleerde en/of van regulering vrijgestelde diensten. Bij deze diensten worden de inkomsten bepaald door de markt op basis van vraag en aanbod. De omzet uit hoofde van de niet-gereguleerde en/of van regulering vrijgestelde diensten wordt vrijwel volledig gegenereerd door het segment Participations.

De omzet per operationele activiteit is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Omzetgereguleerde diensten	786,6	640,3
Niet-gereguleerde en/of van regulering vrijgestelde diensten	110,3	76,9
Totaal netto-omzet	896,9	717,2

Informatie over producten en diensten

De omzet kan worden verdeeld in omzet uit hoofde van gastransport en aanverwante diensten en overige activiteiten. Onder gastransport en aanverwante diensten zijn zowel de omzet uit hoofde van gereguleerd gastransport als uit hoofde van niet-gereguleerd en/of van regulering vrijgesteld gastransport opgenomen. Onder overige activiteiten is mede begrepen de omzet uit hoofde van gasopslagdiensten.

De onderverdeling is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Gastransport en aanverwante diensten	849,2	666,8
Overige activiteiten	47,7	50,4
Totaal netto-omzet	896,9	717,2

Informatie over geografische informatie

De omzet per geografisch gebied wordt bepaald op basis van het gebied waar de activiteiten plaatsvinden (binnen Nederland of daarbuiten). De onderverdeling van de omzet naar geografisch gebied is als volgt:

In miljoenen euro's	Netto-omzet	
	Eerste halfjaar 2022	Eerste halfjaar 2021
Nederland	675,1	548,0
Buiten Nederland	221,8	169,2
Totaal netto-omzet	896,9	717,2

4. Materiele vaste activa

Investerings

De investeringen in de materiële vaste activa in het eerste halfjaar 2022, exclusief de toevoegingen inzake de gebruiksrecht activa, bedragen € 132,5 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 126,3 miljoen). De investeringen zien met name toe op de bouw van de stikstofinstallatie van Gasunie Transport Services in Zuidbroek alsmede de realisatie van de WarmtelinQ. Per 30 juni 2022 is Gasunie voorwaardelijke investeringsverplichtingen aangegaan ter hoogte van € 120,3 miljoen (ultimo 2021: € 168,0 miljoen). De verplichtingen houden met name verband met de stikstofinstallatie in Zuidbroek, ontwikkeling van de WarmtelinQ, de LNG-activiteiten in de Eemshaven en de reguliere vervangingsinvesteringen in Nederland en enkele uitbreidingsinvesteringen in Duitsland.

De investeringen in de gebruiksrechtactiva bedroegen circa € 77,7 miljoen (eerste halfjaar 2021: € 4,3 miljoen) en betreffen overwegend de huur van een aantal percelen grond in de Eemshaven ten behoeve van de beoogde activiteiten van EemsEnergyTerminal (zie [noot 1 'Significante aangelegenheden en transacties in het eerste halfjaar 2022'](#)).

Bijzondere waardeveranderingen van vaste activa

Periodiek stelt het management vast of sprake is van gebeurtenissen of indicaties voor bijzondere waardeveranderingen van vaste activa. Hieronder volgt voor de belangrijkste kasstroomgenererende eenheden een verdere analyse.

Gastransportnetwerk Nederland

De waardering van het gastransportnetwerk in Nederland is mede afhankelijk van de gereguleerde inkomsten van de onderneming. De vennootschap heeft begin 2021 de waardering van het gastransportnetwerk onderzocht naar aanleiding van het op 1 februari 2021 gepubliceerde Methodebesluit GTS 2022-2026. De uitkomsten van dat onderzoek zijn reeds verwerkt in de jaarrekening 2020.

Begin 2021 is zowel door Gasunie's groepsmaatschappij GTS B.V. als door marktpartijen een pro forma beroep ingesteld tegen het methodebesluit bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Verdere inhoudelijke detaillering van de beroepsgronden heeft in december 2021 plaatsgevonden door middel van het indienen van een beroepsschrift bij het CBB. De bezwaren van GTS zien toe op robuustheid van het benchmark-onderzoek, waaronder de (wijze van) bepaling van de statische efficiëntie, de (wijze van) bepaling van het gereguleerde rendement en het regime van nacalculatie van de inkoopkosten voor energie. Inmiddels heeft de eerste schriftelijke ronde van het proces plaatsgevonden; verdere mondelinge behandeling staat gepland voor september 2022 tot en met januari 2023. De uitkomsten van het beroep kunnen gevolgen hebben voor de waardering van het transportnetwerk in Nederland.

Uit de beoordeling door de vennootschap blijken verder geen andere gebeurtenissen of indicaties voor een bijzondere waardeverandering van het gastransportnetwerk in Nederland per 30 juni 2022.

Gastransportnetwerk Duitsland

De waardering van het gastransportnet in Duitsland is mede afhankelijk van de gereguleerde inkomsten van de onderneming. Momenteel werkt de Duitse toezichthouder (Bundesnetzagentur) aan wetgeving welke leidt tot regulering voor de vierde reguleringsperiode voor de jaren 2023-2027. Tot en met 30 juni 2022 is slechts een beperkt aantal relevante details uit deze wetgeving gepubliceerd. Uit de analyse die ultimo 2021 is uitgevoerd, bleek dat de ontwikkelingen tot op dat moment een relatief geringe impact hebben. In de eerste helft van 2022 zijn geen nieuwe details rondom de vierde reguleringsperiode gepubliceerd. Nadere informatie wordt in de tweede helft van 2022 verwacht.

Uit de beoordeling door de vennootschap blijken verder geen andere gebeurtenissen of indicaties voor een bijzondere waardevermindering van het gastransportnetwerk in Duitsland per 30 juni 2022.

BBL Company

Uit de beoordeling door het management blijken geen gebeurtenissen of indicaties voor een bijzondere waardeverandering van de materiële vaste activa van BBL Company per 30 juni 2022.

EnergyStock

Uit de beoordeling door het management blijken geen gebeurtenissen of indicaties voor een bijzondere waardeverandering van de materiële vaste activa van EnergyStock per 30 juni 2022.

Overige materiële en financiële vaste activa

Uit de beoordeling door het management blijken geen gebeurtenissen of indicaties voor een bijzondere waardeverandering van de overige materiële en financiële vaste activa per 30 juni 2022.

5. Investerings in joint ventures

Joint ventures

De mutaties in joint ventures over het eerste halfjaar 2022 zijn als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar 2022	2021
Stand per 1 januari	284,0	241,2
Acquisities	25,8	-
Investerings	39,9	19,9
Rechtstreekse eigen vermogen mutaties	14,0	11,4
Resultaat in joint ventures	18,1	29,3
Ontvangen dividend	-24,3	-17,8
Geclassificeerd als 'activa aangehouden voor verkoop'	-24,9	-
Stand per 30 juni resp. 31 december	332,6	284,0
Leningen aan joint ventures	2,6	2,6
Totaal investeringen in joint ventures per 30 juni resp. 31 december	335,2	286,6

De voornaamste investeringen en acquisities in de eerste helft van 2022 zien toe op Porthos (een project waarbij CO₂ van de industrie in de Rotterdamse haven wordt opgeslagen in lege gasvelden onder de Noordzee) en op German LNG (een project inzake de totstandkoming van een vaste LNG-terminal in Brunsbüttel, Duitsland).

De geopolitieke ontwikkelingen in het eerste halfjaar van 2022 hebben geleid tot een wijziging in de aandeelhoudersstructuur van German LNG. Gasunie heeft alle aandelen in het consortium overgenomen van de voormalige aandeelhouders Royal Vopak en Oiltanking. Met Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW, namens de Duitse overheid) en RWE heeft Gasunie een intentieverklaring getekend die de bouw van een LNG-terminal mogelijk moet maken. Gasunie is de beoogde operator van de terminal en heeft de intentie in de tweede helft van 2022 een meerderheid van zijn aandelen over te doen aan KfW en RWE, waarbij ook na de overdracht gezamenlijke control over de entiteit blijft bestaan. Omdat Gasunie geen volledige control heeft verkregen over German LNG, kwalificeert het resterende aandelenbelang nog steeds als joint-venture en is waardering op basis van de equity methode gehandhaafd. Het over te dragen aandelenbelang is gepresenteerd als activa aangehouden voor verkoop.

De rechtstreekse vermogensmutaties betreft de herwaardering van het belang in Gate terminal als gevolg van de wijziging in de reële waarde van een cash flow hedge van Gate terminal. Gasunie heeft deze vermogensmutatie verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten.

6. Rentendragende leningen

Op 30 juni 2022 bestaat het nominale bedrag aan langlopende leningen van € 3.009,2 miljoen (ultimo 2021: € 3.009,2 miljoen) voor € 2.119,2 miljoen uit (ultimo 2021: € 2.119,2 miljoen) obligatieleningen en voor € 890,0 miljoen (ultimo 2021: € 890,0 miljoen) uit onderhandse leningen. De nog te amortiseren transactiekosten en disagio bedragen € 8,3 miljoen (ultimo 2021: € 9,0 miljoen).

De mutaties in de rentendragende leningen zijn als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar 2022	2021
Oorspronkelijke nominale hoofdsom per 1 januari	3.140,0	3.300,0
Afgelost tot en met 1 januari	-130,8	-197,6
Restant nominale hoofdsom per 1 januari	3.009,2	3.102,4
Niet-geamortiseerde transactiekosten en disagio	-9,0	-9,1
Boekwaarde per 1 januari	3.000,2	3.093,3
Mutaties in het eerste halfjaar resp. boekjaar:		
Aflossingen	-	-733,2
Nieuw opgenomen leningen	-	640,0
Amortisatie van transactiekosten en disagio	0,7	1,3
Toevoeging transactiekosten en disagio	-	-1,3
Totaal mutaties in het eerste halfjaar resp. boekjaar	0,7	-93,2
Oorspronkelijke nominale hoofdsom per 30 juni resp. 31 december	3.140,0	3.140,0
Afgelost tot en met 30 juni resp. 31 december	-130,8	-130,8
Restant nominale hoofdsom per 30 juni resp. 31 december	3.009,2	3.009,2
Resterende niet-geamortiseerde transactiekosten en disagio	-8,3	-9,0
Boekwaarde per 30 juni resp. 31 december	3.000,9	3.000,2
Gepresenteerd onder de kortlopende schulden	-494,2	-494,2
Totaal	2.506,7	2.506,0

De vennootschap heeft in het eerste halfjaar 2022 geen (eerste halfjaar 2021: € 300,0 miljoen) rentendragende leningen afgelost. Er zijn in het eerste halfjaar 2022 tevens geen (eerste halfjaar 2021: € 240,0 miljoen) nieuwe leningen opgenomen.

Inzake de rentedragende leningen en overige faciliteiten zijn geen zekerheden gesteld door N.V. Nederlandse Gasunie aan de kredietverstrekkers. De bestaande leningsvoorwaarden zijn ongewijzigd ten opzichte van 2021. De aflossingskalender is als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	Eerste halfjaar	Tweede halfjaar	Totaal
Aflossingsverplichting in			
2022	-	494,2	494,2
2023	-	225,0	225,0
2024	-	175,0	175,0
2025	-	125,0	125,0
2026	650,0	-	650,0
na 2026			1.340,0
Totaal van de aflossingsverplichtingen			3.009,2

De vennootschap heeft een niet-gecommitteerde bancaire rekening-courantfaciliteit van € 45,0 miljoen (ultimo 2021: € 45,0 miljoen), een gecommitteerde kredietfaciliteit van € 600,0 miljoen (ultimo 2021: € 600,0 miljoen) en een Euro Commercial Paper (ECP) programma ter grootte van € 750,0 miljoen (ultimo 2021: € 750,0 miljoen) en een EMTN programma ter grootte van € 7,5 miljard (ultimo 2021: € 7,5 miljard). De gecommitteerde kredietfaciliteit is in maart 2022 met één jaar verlengd en heeft nu een looptijd tot april 2027. Op de gecommitteerde kredietfaciliteit zijn het afgelopen half jaar geen gelden getrokken. Wel heeft Gasunie als onderdeel van de normale bedrijfsuitoefening regelmatig kortlopende leningen op de geldmarkt aangetrokken in de vorm van deposito leningen en schuld papier onder het ECP.

Binnen het EMTN-programma is op 30 juni 2022 voor € 2.119,2 miljoen (ultimo 2021: € 2.119,2 miljoen) aan leningen geplaatst. Het EMTN-programma is in juni 2022 geactualiseerd en is geldig tot 17 juni 2023. Nadere informatie over een in juli 2022 uitgegeven Sustainability-Linked Bond is opgenomen in [noot 10 'Gebeurtenissen na de balansdatum'](#).

De lange- en korte termijn creditratings van S&P en Moody's zijn gedurende het eerste halfjaar 2022 niet veranderd.

7. Kortlopende financieringsverplichtingen

De kortlopende financieringsverplichtingen zijn als volgt:

<i>In miljoenen euro's</i>	30 juni 2022	31 december 2021
Aflossingsverplichtingen op langlopende leningen	494,2	494,2
Kortlopende leningen	15,0	250,0
Totaal kortlopende financieringsverplichtingen	509,2	744,2

Nadere informatie over de langlopende rentedragende leningen is opgenomen in [noot 6 'Rentedragende leningen'](#).

De vennootschap heeft per juni 2022 voor € 15,0 miljoen (ultimo 2021: € 250,0 miljoen) aan kortlopende rentedragende leningen opgenomen tegen marktconforme voorwaarden. Het gaat om opgenomen deposito's en uitgegeven commercial paper met looptijden korter dan één jaar (in de praktijk variërend tussen één dag en negentig dagen). Een nadere toelichting op het lagere saldo opgenomen deposito's en uitgegeven commercial paper is opgenomen in noot 8 'Contractverplichtingen, vennootschapsbelasting en handels- en overige schulden'.

8. Contractverplichtingen, vennootschapsbelasting en handels- en overige schulden

Als gevolg van de volatiliteit op de energiemarkten heeft Gasunie in voorkomende gevallen additionele zekerheden gevraagd en ontvangen van zijn klanten om het kredietrisico op handels- en overige vorderingen te beperken. Over het algemeen zijn deze aanvullende zekerheden gesteld in de vorm van rentedragende security deposits. Ten opzichte van ultimo 2021 is het saldo van de ontvangen security deposits gestegen met € 267,2 miljoen. Als gevolg hiervan zijn de handels- en overige schulden ook fors gestegen ten opzichte van ultimo 2021.

Door de ontvangst van de security deposits nam de liquiditeit van de vennootschap het eerste halfjaar 2022 toe, waardoor minder kortlopende financiering benodigd was. Het saldo van de opgenomen deposito's en het uitgegeven commercial paper met looptijden korter dan één jaar daalde ultimo juni 2022 hierdoor naar € 15,0 miljoen (ultimo 2022: € 250,0 miljoen).

9. Financiële instrumenten

In deze halfjaarrekening zijn diverse financiële instrumenten opgenomen. Het betreft:

- Overige deelnemingen
- Rentedragende leningen
- Overige primaire financiële instrumenten
- Afgeleide financiële instrumenten

Gasunie hanteert de volgende hiërarchie van waarderingstechnieken voor het bepalen van de reële waarde van financiële instrumenten:

Niveau 1:	Op basis van genoteerde prijzen op actieve markten voor hetzelfde instrument.
Niveau 2:	Op basis van prijzen op actieve markten voor vergelijkbare instrumenten of op basis van andere waarderingstechnieken, waarbij alle benodigde significante gegevens direct of indirect zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.
Niveau 3:	Op basis van waarderingstechnieken, waarbij alle benodigde significante gegevens niet zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.

Overige deelnemingen

De overige deelnemingen zijn als volgt:

Naam van de vennootschap	Zetel	Financieel belang op	
		30 juni 2022	31 dec. 2021
Energie Data Services Nederland (EDSN) B.V.	Arnhem	12,5%	12,5%
Nord Stream AG	Zug, Zwitserland	9,0%	9,0%
PRISMA European Capacity Platform GmbH	Leipzig, Duitsland	12,7%	12,7%
SCW Systems B.V.	Schoorl	5,5%	5,5%

De reële waarde van de overige deelnemingen bedraagt per 30 juni 2022 € 247,4 miljoen (ultimo 2021: € 515,2 miljoen). De daling van de reële waarde van de overige deelnemingen van € 267,8 miljoen (eerste halfjaar 2021: stijging van € 15,6 miljoen) is verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten en is volledig het gevolg van een lagere waardering van het belang in Nord Stream.

De reëlewaardebepaling van de overige deelnemingen is gebaseerd op de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Dit betreft een reëlewaardebepaling volgens niveau 3 (ultimo 2021: niveau 3). Gasunie hanteert bij het bepalen van de reële waarde van de voornoemde overige deelnemingen een disconteringsvoet die gebaseerd is op de risicovrije marktrente vermeerderd met diverse risico-opslagen.

De waardering van de deelname in Nord Stream wordt gebaseerd op de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een calculatiemodel van Nord Stream, dat jaarlijks wordt geactualiseerd aan de hand van het meest recente businessplan. Dit model wordt ter beoordeling en goedkeuring voorgelegd aan de aandeelhouders van Nord Stream. Additioneel wordt het model door Gasunie periodiek getoetst aan de hand van de tussentijdse financiële rapportages van Nord Stream.

De geopolitieke ontwikkelingen in de eerste helft van 2022 maakten het noodzakelijk om eerdere relatief vaststaande assumpties in het waarderingsmodel opnieuw te toetsen. De vennootschap heeft onderzocht welke scenario's zich op de korte en lange termijn kunnen voordoen en welke impact dit kan hebben op de kasstromen van Nord Stream alsmede op het risicoprofiel en daarvan afgeleid de disconteringsvoet voor het belang in Nord Stream. Hierbij is overwogen dat:

- Er momenteel sancties tegen Rusland en Russische ondernemingen van toepassing zijn en de meerderheidsaandeelhouder en de enige klant van Nord Stream Russische ondernemingen betreffen. Als gevolg hiervan is het landenrisico ('country risk premium') aanzienlijk toegenomen. Het landenrisico heeft per 30 juni 2022 een overheersende invloed op het bepalen van de hoogte van de relevante disconteringsvoet in vergelijking met de andere relevante variabelen die hieraan ten grondslag liggen.
- Er initiatieven ontplooid worden om de afhankelijkheid van Russisch gas op korte termijn terug te brengen en op middellange termijn te reduceren tot nihil. Deze ontwikkelingen zijn afgezet tegen de resterende contractduur van Nord Stream's enige klant, rekening houdend met de gebruikelijke en verwachte doorlooptijden van dergelijke projecten. In het waarderingsmodel is uitgegaan van een situatie van inkomende kasstromen uit hoofde van capaciteitsverkoop tot en met boekjaar 2032.
- Het bestaande gastransportcontract uitgaat van een ship-or-pay verplichting en Nord Stream's enige klant tot op de balansdatum van dit halfjaarbericht altijd en tijdig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan.

Op basis van de huidige zichtbare marktgegevens en feitelijke omstandigheden is in de reëlewaardebepaling verondersteld dat het huidige gastransportcontract wordt uitgediend en is aangenomen dat geen (financierings)default van Nord Stream optreedt. Gegeven de toegenomen geopolitieke onzekerheden is de risicoschatting ten aanzien van Nord Stream evenwel toegenomen. Dit heeft per 30 juni 2022 geleid tot het omhoog bijstellen van de relevante disconteringsvoet van 6% naar 20%. Deze bijstelling is grotendeels het gevolg van het toegenomen landenrisico, zoals dat blijkt uit de relevante marktgegevens. Per 30 juni 2022 bedraagt de reële waarde van Nord Stream € 240,3 miljoen (ultimo 2021: € 508,1 miljoen). De mutatie in de reële waarde is verantwoord in de niet-gerealiseerde resultaten overeenkomstig de bepalingen van IFRS 9.

Indien de disconteringsvoet wijzigt met 1,0%-punt, dan leidt dit indicatief (onder overige gelijkblijvende omstandigheden) tot een wijziging in de reële waarde van circa € 12,5 miljoen.

Voor de belangen in PRISMA, EDSN en SCW Systems geldt dat, mede vanwege hun geringe omvang, is verondersteld dat de boekwaarde een benadering is van de reële waarde. Voor deze belangen is geen reële waarde berekening en gevoeligheidsanalyse opgenomen in de halfjaarrekening.

Rentedragende leningen

De rentedragende leningen betreffen obligatieleningen met een notering aan Euronext in Amsterdam alsmede onderhandse leningen.

De reële waarde van de beursgenoteerde obligaties is gelijk aan de slotkoers per balansdatum. Dit betreft een reëlewaardebepaling volgens niveau 1 (ultimo 2021: niveau 1). De reële waarde van de onderhandse leningen is berekend door verwachte toekomstige kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd, vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. Hierbij is rekening gehouden met het eigen risicoprofiel. Dit betreft een reële waarde bepaling volgens niveau 2 (ultimo 2021: niveau 2).

De boekwaarde en de reële waarde van de rentedragende leningen per 30 juni 2022 is als volgt:

In miljoenen euro's	30 juni 2022			31 dec. 2021		
	Boekwaarde	Reële waarde	Vershil	Boekwaarde	Reële waarde	Vershil
Obligatieleningen	2.110,9	1.885,8	-225,1	2.110,2	2.161,3	51,2
Onderhandse leningen	890,0	882,2	-7,8	890,0	960,3	70,3
Totaal rentedragende leningen	3.000,9	2.768,0	-232,9	3.000,2	3.121,6	121,5

De daling van de reële waarde van de leningen in de eerste helft van 2022 is overwegend te verklaren vanuit de gestegen marktrentes.

Overige primaire financiële instrumenten

De overige primaire financiële instrumenten bestaan uit handels- en overige vorderingen, liquide middelen, kortlopende financieringsverplichtingen (exclusief de kortlopende aflossingsverplichtingen op langlopende leningen) en handels- en overige schulden.

Voor deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde gegeven de korte looptijd van deze instrumenten.

Het saldo liquide middelen als onderdeel van de vlottende activa per 30 juni 2022 betrof € 96,5 miljoen (ultimo 2021: € 38,3 miljoen).

Afgeleide financiële instrumenten

De afgeleide financiële instrumenten betreffen de valutatermijncontracten die de onderneming heeft afgesloten. Op 30 juni 2022 hadden deze contracten nagenoeg volledig betrekking op de afdekking van het valutakoersrisico van de contracten die samenhangen met de lease van twee FSRU's. Nadere informatie hierover is opgenomen in [noot 1 'Significante aangelegenheden en transacties in het eerste halfjaar 2022'](#). De reële waarde van de valutatermijncontracten bedroeg per 30 juni 2022 < € 0,5 miljoen (ultimo 2021: < € 0,5 miljoen).

10. Gebeurtenissen na de balansdatum

Op 11 juli 2022 heeft Gasunie een bedrag van € 500,0 miljoen op de kapitaalmarkten opgehaald ter herfinanciering van een obligatielening die op 13 juli 2022 afliep. De looptijd van deze Sustainability-Linked Bond lening is 12 jaar tegen een uitgifteprijs van 98,821%. De effectieve rente bedraagt 3,64%. Uitgifte van de lening vond plaats in overeenstemming met het Sustainability-Linked Bond Framework. Het Framework is in lijn met de Sustainability-Linked Bond Principles (SLBP's), versie 2020 van de International Capital Markets Association (ICMA). De duurzaamheidsdoelstellingen die zijn gekoppeld aan deze Sustainability-Linked Bond zijn identiek aan de doelstellingen van de eerder uitgegeven Sustainability-Linked Bond, zoals beschreven in de geconsolideerde jaarrekening 2021.

Er hebben zich geen andere belangrijke gebeurtenissen voorgedaan tussen de balansdatum en de datum van deze halfjaarrekening die aanleiding zouden kunnen geven tot verwerking of vermelding in de halfjaarrekening.

09 Ondertekening

Ondertekening

De raad van bestuur,

Dhr. J.J. Fennema*, voorzitter

Mevr. J. Hermes*

Dhr. B.J. Hoevers

Dhr. U. Vermeulen

Groningen, 19 juli 2022

* Statutair bestuurder

Beoordelings- verklaring

10 Beoordelingsverklaring

Aan: de raad van bestuur van N.V. Nederlandse Gasunie

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële informatie van N.V. Nederlandse Gasunie te Groningen bestaande uit de verkorte geconsolideerde balans per 30 juni 2022, de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening over het eerste half jaar 2022, het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over het eerste half jaar 2022, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen over het eerste half jaar 2022 en het verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht over het eerste half jaar 2022 en de toelichting, beoordeeld. De raad van bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële informatie over de periode van 1 januari 2022 tot en met 30 juni 2022 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Groningen, 19 juli 2022

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. K. Hofstede RA